

Minister Klimatu i Środowiska

Sekretarz Stanu
Krzysztof Bołesta

DPN-WEP.050.9.2025.AW
3976936.16042769.12941511
Warszawa, 29-09-2025

Odpowiedź na interpelację

Dotyczy: Odpowiedzi na interpelację postów: Kamila Wnuka, Piotra Pawła Stracha i Łukasza Osmalaka (znak: K10INT12149) w sprawie braku regulacji prawnych dotyczących pomiarów substancji odorowych w Polsce.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny panie Marszałku,

w związku z interpelacją postów: Kamila Wnuka, Piotra Pawła Stracha i Łukasza Osmalaka, przekazuję odpowiedź w zakresie kompetencji Ministra Klimatu i Środowiska.

Czy Ministerstwo Klimatu i Środowiska planuje w najbliższym czasie podjęcie prac legislacyjnych mających na celu uregulowanie kwestii pomiarów substancji odorowych w powietrzu? Czy resort rozważa wprowadzenie do polskiego prawa norm dotyczących dopuszczalnych poziomów substancji zapachowych, a także standardów prowadzenia pomiarów olfaktometrycznych?

Aktualnie w Ministerstwie Klimatu i Środowiska (dalej „MKiŚ”) trwają prace nad projektem ustawy, który uregulowałby kwestie uciążliwości zapachowej. Projekt ten będzie obejmować m.in. uciążliwość zapachową powstającą podczas emisji z instalacji przemysłowych. Konstruowane przepisy będą bazować na nowoczesnych rozwiązaniach technicznych i najlepszych dostępnych technikach pomiarowych. W trakcie prac resort weźmie pod uwagę obecny stan wiedzy, możliwości administracyjne i laboratoryjne, potrzeby społeczne oraz bezpieczeństwo zdrowotne obywateli.

W ramach prac nad ustawą zlecono wykonanie ekspertyzy pt. "Analiza i określenie poziomów emisji stężenia zapachowego dla wybranych gałęzi przemysłu i przedsiębiorstw, mogących powodować uciążliwości zapachowe". Praca nad ekspertyzą odbywa się ze wsparciem jednostek naukowych oraz organów administracji rządowej m.in: Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska i Głównej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Ekspertyza oraz wcześniej zlecone przez MKiŚ materiały, posłużą do wypracowania projektu ustawy.

Kwestia uciążliwości zapachowej jest skomplikowana. Ma ona duży wpływ na życie obywateli, dlatego ważne jest zaangażowanie ich w proces tworzenia powyższej ustawy. MKiŚ planuje zaangażować przedstawicieli samorządów, naukowców i przedstawicieli organizacji pozarządowych w dialog przed rozpoczęciem procesu legislacyjnego, w ramach już w ramach spotkań prekonsultacyjnych.

Analiza zgłaszanych skarg w zakresie uciążliwości zapachowej oraz przeprowadzona ocena problemu na potrzeby przygotowania oceny skutków wprowadzenia regulacji wskazuje, że konieczne jest przygotowanie kompleksowego rozwiązania. Przepisy ograniczające uciążliwości zapachowe powinny odnosić się do przedsięwzięć planowanych, jak i tych już istniejących, z różnych gałęzi działalności, również produkcji przemysłowej czy sektora komunalnego.

Jakie działania podejmuje Ministerstwo, aby skutecznie chronić mieszkańców przed uciążliwościami zapachowymi, w szczególności w rejonach, gdzie funkcjonują oczyszczalnie ścieków, zakłady przetwarzania odpadów i inne instalacje emitujące zapachy?

Ze względu na wzrastającą liczbę wpływających skarg i wniosków dotyczących uciążliwości zapachowej, MKiŚ podejmuje działania mające na celu przeciwdziałanie tego typu zjawiskom, w tym m.in.:

- opracowano „Kodeks przeciwdziałania uciążliwości zapachowej”, w którym zidentyfikowano źródła emisji substancji zapachowoczynnych oraz wskazano działania zaradcze których zastosowanie może przyczynić się do ograniczenia uciążliwości zapachowej;
- opracowano ekspertyzę "Lista substancji i związków chemicznych, które są przyczyną uciążliwości zapachowej", zawierającą listę substancji i związków chemicznych potencjalnie uciążliwych zapachowo oraz wskazanych jednostek zapachowych i wartości dopuszczalnych stężeń w powietrzu substancji i związków chemicznych r.;
- opracowano ekspertyzę "Bezpieczne odległości od zabudowań dla przedsięwzięć, których funkcjonowanie wiąże się z ryzykiem powstawania uciążliwości zapachowej".

Aktualnie prowadzone są prace nad aktualizacją Kodeksu Przeciwdziałania Uciążliwości Zapachowej. Zmiany mają uwzględniać zaktualizowane przepisy prawne w zakresie udzielania pozwoleń zintegrowanych oraz potrzeby organów wydających decyzje o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Celem jest stworzenie materiału z dobrymi praktykami i zaleceniami dla organów ochrony środowiska tak, aby zminimalizować powstawanie uciążliwości zapachowych, już na etapie planowania inwestycji.

Obecnie uciążliwość zapachowa może być ograniczana lub eliminowana poprzez dostępne narzędzia prawne, przy zaangażowaniu jednostek samorządu terytorialnego.

Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

Jednym ze sposobów pozwalających na regulację zjawiska uciążliwości zapachowej w działalności przemysłowej jest odpowiednie planowanie i zagospodarowanie terenu. Jest to skuteczne narzędzie pozwalające organom samorządowym na podejmowanie decyzji w zakresie gospodarowania przestrzenią na terenie miasta lub gminy.

Ustalenia planu ogólnego i miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego są wiążące dla potencjalnych inwestorów, mieszkańców i organów administracji publicznej. Dokumenty te umożliwiają wprowadzenie ograniczeń w zakresie lokalizacji określonych kategorii inwestycji, w tym instalacji przemysłowych. Jest to bardzo istotne, ponieważ organ administracji architektoniczno- budowlanej, w związku z art. 35 ust. 1 pkt 1 lit. ustawy Prawo budowlane [1] musi zweryfikować zgodności projektu zagospodarowania działki lub terenu oraz projektu architektoniczno-budowlanego z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i innymi aktami prawa miejscowego.

Zgodnie ze znowelizowanymi przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [2], każda gmina do 30 czerwca 2026 r. ma obowiązek przygotować i uchwalić plan ogólny gminy. Organy odpowiedzialne za planowanie i zagospodarowanie przestrzenne, mogą precyzyjniej określać strefy zagospodarowania i lokalizować różnego rodzaju inwestycje. Uwzględnienie w procesie tworzenia planu ogólnego odpowiednich stref planistycznych, wraz z minimalną odległością od stref zabudowy mieszkaniowej, może znacznie ograniczyć przenikanie się różnych funkcji. W konsekwencji ogranicza to liczne konflikty przestrzenne, które towarzyszą bliskiemu sąsiedztwu zabudowy przemysłowej z zabudową mieszkaniową.

Interwencje w kwestii uciążliwości zapachowej

W przypadku wniosków o podjęcie interwencji lub skarg na uciążliwość zapachową wojewódzki inspektor ochrony środowiska (dalej: wioś) przeprowadza kontrolę podmiotu korzystającego ze środowiska, który jest przedmiotem skargi lub wniosku. Podczas ww. kontroli wioś sprawdza czy prowadzona działalność wymaga uregulowania formalnoprawnego, a jeśli tak, to czy posiada wymagane decyzje określające warunki korzystania ze środowiska oraz czy są one przestrzegane.

Bardzo często uciążliwość zapachowa jest związana z emisją niezorganizowaną, która nie jest objęta obowiązkiem uzyskania pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza. Zatem, jeśli podmiot korzystający ze środowiska posiada stosowne decyzje i ich przestrzega, a w toku kontroli wioś potwierdzi występowanie uciążliwości zapachowej poza terenem zakładu, przekazuje protokół kontroli wraz z poczynionymi ustaleniami do organu ochrony środowiska (starosta lub marszałek województwa) celem rozważenia przez ten organ podjęcia działań w trybie art. 362 ustawy Prawo Ochrony Środowiska [3] (dalej Poś), tj. nałożenia obowiązku ograniczenia oddziaływania na środowisko i jego zagrożenia.

Natomiast, jeśli podmiot korzystający ze środowiska nie posiada stosownych decyzji lub gdy nie przestrzega określonych w decyzjach warunków korzystania ze środowiska, wioś ma możliwość zastosowania:

- działań pokontrolnych takich jak np. zarządzenie pokontrolne lub sankcji określonych w ustawie Poś: - wymierzenie kary administracyjnej za przekroczenie emisji dopuszczalnej substancji określonych w pozwoleniu (część zanieczyszczeń, dla których określa się wielkości dopuszczalne ma właściwości odorowe) – stosowane w pierwszej kolejności,
- wstrzymanie użytkowania instalacji (sankcja fakultatywna).

Najbardziej surową sankcją, którą wioś może zastosować to wstrzymanie działalności, która powoduje pogorszenie stanu środowiska w znacznych rozmiarach lub zagraża życiu lub zdrowiu ludzi, przy czym w tym przypadku negatywne oddziaływanie musi mieć charakter znaczący. Należy jednak wskazać, że ww. sankcje nie dotyczą stricte uciążliwości odorowych, a jedynie mogą mieć zastosowanie z uwagi na brak innych narzędzi prawnych.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Krzysztof Bolesta
Sekretarz Stanu

Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Podstawa prawna:

[1] Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2025 r. poz. 418, 1080)

[2] Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.)

[3] Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647, 1080)

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM